TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. gruodžio 2 d.*

Byloje C-153/09

dėl *Verwaltungsgericht Schwerin* (Vokietija) 2009 m. vasario 3 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2009 m. gegužės 4 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG

prieš

Amt für Landwirtschaft Bützow,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano, teisėjai J.-J. Kasel, A. Borg Barthet (pranešėjas), E. Levits ir M. Safjan,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas J. Mazák,
kancleris A. Calot Escobar,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG*, atstovaujamos advokato J. Booth,

— Graikijos vyriausybės, atstovaujamos I. Chalkias ir K. Marinou,

— Europos Komisijos, atstovaujamos G. von Rintelen ir F. Clotuche-Duvieusart,

susipažinęs su 2010 m. rugsėjo 2 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1782/2003, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos

schemas ūkininkams bei iš dalies keičiančio Reglamentus (EEB) Nr. 2019/93, (EB) Nr. 1452/2001, (EB) Nr. 1453/2001, (EB) Nr. 1454/2001, (EB) Nr. 1868/94, (EB) Nr. 1251/1999, (EB) Nr. 1254/1999, (EB) Nr. 1673/2000, (EEB) Nr. 2358/71 ir (EB) Nr. 2529/2001 (OL L 270, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 40 t., p. 269), iš dalies pakeisto 2006 m. vasario 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 319/2006 (OL L 58, p. 32, toliau – Reglamentas Nr. 1782/2003), 54 straipsnio 6 dalies bei 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 796/2004, nustatančio išsamias kompleksinio paramos susiejimo, moduliavimo ir integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, numatytų Tarybos reglamente (EB) Nr. 1782/2003, nustatančiame bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrąją žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiame tam tikras paramos schemas ūkininkams, įgyvendinimo taisykles (OL L 141, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 44 t., p. 243), iš dalies pakeisto 2006 m. balandžio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 659/2006 (OL L 116, p. 20, toliau – Reglamentas Nr. 796/2004), 50 straipsnio 4 dalies ir 51 straipsnio 1 dalies išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG* (toliau – *Agrargut*) ir *Amt für Landwirtschaft Bützow* (Biutcovo žemės ūkio tarnyba, toliau – *Amt*) dėl *Agrargut* 2006 metais skirtinos pagalbos pagal bendrosios išmokos schemą sumos nustatymo.

Teisinis pagrindas

Reglamentas Nr. 1782/2003

3 Vykdant bendros žemės ūkio politikos reformą, Europos Sąjungos Taryba priėmė Reglamentą Nr. 1782/2003, nustatantį bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką bei tam tikras paramos ūkininkams schemų taisykles.

4 Reglamente Nr. 1782/2003, be kita ko, nustatoma ūkininkų pajamų rėmimo schema. Šio reglamento 1 straipsnio antroje įtraukoje ji apibūdinama kaip „bendrosios išmokos schema“. Ši schema reglamentuojama šio reglamento III dalyje.

5 Pagal šio reglamento trisdešimt antrą konstatuojamąją dalį:

„Siekiant išlaikyti atidėtos žemės privalumus, susijusius su tiekimo kontrole, kartu sustiprinant aplinkosauginę naudą pagal naują paramos sistemą, ariamajai žemei turėtų būti toliau taikomi žemės atidėjimo reikalavimai.“

6 To paties reglamento 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Pagal bendrosios išmokos schemą skiriama pagalba mokama pagal 3 skyriuje apibrėžtas teises į išmokas, siejamas su vienodu reikalavimus atitinkančių hektarų, kaip apibrėžta 44 straipsnio 2 dalyje, skaičiumi.“

7 Pagal Reglamento Nr. 1782/2003 44 straipsnio 1 dalį ir 2 dalies pirmą pastraipą:

„1. Teisė į išmoką, susieta su reikalavimus atitinkančiu hektaru, suteikia teisę gauti ja nustatyto dydžio išmoką.

2. „Reikalavimus atitinkantis hektaras“ – tai valdos žemės ūkio paskirties žemė, kurioje yra ariamoji žemė ir daugiametė ganykla, išskyrus daugiametėmis kultūromis apsėtus plotus, miškus ar ne žemės ūkio veiklai naudojamus plotus.“

8 Šio reglamento 46 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Teisės į išmokas gali būti perduodamos jas parduodant arba kitu galutinio perdavimo keliu su žeme ar be jos. Priešingai, nuoma ar panašių rūšių sandoriai leidžiami tik tada, jei perduodant teises į išmokas perduodamas ir atitinkamas reikalavimus atitinkančių hektarų skaičius.“

9 Reglamento Nr. 1782/2003 III antraštinės dalies 4 skyriaus 2 skirsnis pavadintas „Teisės į išmokas už atidėtą žemę“. Remiantis šio reglamento 57 straipsniu, išskyrus tuos atvejus, kai šiame skirsnyje numatyta kitaip, teisėms į išmoką už atidėtą žemę taikomos kitos šios antraštinės dalies nuostatos.

10 Reglamento Nr. 1782/2003 53 straipsnyje „Teisių į išmokas už atidėtą žemę nustatymas“ numatyta:

„1. Nukrypstant nuo šio reglamento 37 ir 43 straipsnių, kai referenciniu laikotarpiu ūkininkas turėjo vykdyti įsipareigojimą atidėti dalį savo valdos žemės pagal Reglamento (EB) Nr. 1251/1999 6 straipsnio 1 dalį, nustatant šio reglamento 43 straipsnyje nurodytas teises į išmokas, trejų metų vidurkis, atitinkantis išmoką už privalomai

atidėtą žemę, apskaičiuotą ir patikslintą pagal VII priedą, ir trejų metų privalomai atidėtų hektarų skaičiaus vidurkis neįtraukiamas.

2. 1 dalyje nurodytu atveju ūkininkas gauna teisę į išmoką už hektarą (toliau – teisė į išmoką už atidėtą žemę), kuri apskaičiuojama trejų metų išmokų sumos vidurkį už atidėtą žemę padalijus iš trejų metų atidėtų hektarų skaičiaus vidurkio, kaip nurodyta 1 dalyje.

Visas teisių į išmokas už atidėtą žemę skaičius yra lygus privalomai atidėtų hektarų skaičiaus vidurkiui.“

11 Pagal Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnį „Naudojimasis teisėmis į išmokas už atidėtą žemę“:

„1. Teisė į išmoką už atidėtą žemę, susieta su išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančiu hektaru, suteikia teisę gauti ja nustatyto dydžio išmoką.

2. Nukrypstant nuo 44 straipsnio 2 dalies, „išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkantis hektaras“ – tai valdos žemės ūkio paskirties žemė, kurioje yra ariamoji žemė, išskyrus pagalbos už plotą paraiškų už 2003 m. teikimui skirtą dieną daugiametėmis kultūromis apsėtus plotus, miškus, ne žemės ūkio veiklai naudojamus plotus ar daugiametes ganyklas. <…>

<…>

3. Ūkininkai išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančiuose hektaruose gamybos nevykdo.

<…>

5. 144 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka nustatytinomis sąlygomis valstybės narės gali nukrypti nuo šio straipsnio 2 dalies pirmosios pastraipos, jei jos imasi veiksmų, skirtų užkirsti kelią pastebimam bendro žemės ūkio paskirties žemės, atitinkančios teisių į išmokas už atidėtą žemę reikalavimus, ploto padidėjimui.

6. Nukrypstant nuo 36 straipsnio 1 dalies ir 44 straipsnio 1 dalies, teisių į išmokas už atidėtą žemę prašoma anksčiau nei visų kitų teisių į išmokas.

7. Įpareigojimas atidėti žemę toliau taikomas teisėms į išmoką už atidėtą žemę, kurios yra perduodamos.“

12 Šio reglamento 56 straipsnio „Atidėtos žemės naudojimas“ 1 dalyje nustatyta:

„Atidėta žemė išlaikoma geroje agrarinėje ir aplinkosauginėje būklėje, kaip nustatyta 5 straipsnyje.

Nepažeidžiant 55 straipsnio, ji nenaudojama žemės ūkiui ir joje neauginami jokie komerciniams tikslams skirti augalai.“

13 Reglamento Nr. 1782/2003 III antraštinės dalies 5 skyriaus 1 skirsnyje „Regioninis įgyvendinimas“ numatyta valstybių narių galimybė taikyti bendrosios išmokos schemą regioniniu lygiu.

14 Šio reglamento minėtame 1 skirsnyje esančio 63 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Tuo atveju, jei taikomas 59 straipsnis, pagal šį skirsnį nustatytos teisės į išmokas gali būti perduodamos ar jomis naudojamasi tik tame pačiame regione arba tarp regionų, kuriuose teisės į išmokas už hektarą yra tos pačios.

2. Tuo atveju, jei taikomas 59 straipsnis, nukrypstant nuo 53 straipsnio, kiekvienas atitinkamo regiono ūkininkas gauna teises į išmoką už atidėtą žemę.

Teisių į išmoką už atidėtą žemę skaičius nustatomas reikalavimus atitinkančios žemės plotą, kaip apibrėžta 54 straipsnio 2 dalyje, kurį ūkininkas deklaravo pirmaisiais bendrosios išmokos schemos taikymo metais, padauginus iš atidėtos žemės normos.

Atidėtos žemės norma apskaičiuojama bazinę 10 % privalomai atidėtos žemės normą padauginus iš atitinkamo regiono žemės, už kurią referenciniu laikotarpiu skiriamos

VI priede nurodytos išmokos už pasėlių plotus, ir referenciniu laikotarpiu reikalavimus atitikusios žemės, kaip apibrėžta 54 straipsnio 2 dalyje, santykio.

Teisių į išmoką už atidėtą žemę vertė lygi regioninei teisių į išmokas vertei, kaip nustatyta atitinkamai 59 straipsnio 2 dalyje arba 59 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje.

<…>“

Reglamentas Nr. 796/2004

15 Pagal Reglamento Nr. 796/2004 penkiasdešimt devintą konstatuojamąją dalį:

„<…> vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalimi, teisių į išmokas už atidėtą žemę prašoma anksčiau nei visų kitų teisių. Šių dviejų situacijų atžvilgiu reikia numatyti konkrečias nuostatas. Pirma, nustačius, kad deklaruotas kaip atidėta žemė plotas norint prašyti už jį teisių už atidėtą žemę, faktiškai nėra atidėta žemė, turi būti atimamas iš bendro dalyvavimui bendrosios išmokos schemoje deklaruoto ploto kaip nenustatytas plotas. Antra, taip pat turėtų būti elgiamasi ir tokio ploto atveju, kurio atžvilgiu dėl teisių į išmokas už atidėtą žemę skyrimo nėra kreiptasi, jei tuo pačiu metu yra pateikti prašymai dėl kitų teisių į išmokas to ploto atžvilgiu suteikimo.“

16 Pagal Reglamento Nr. 796/2004 2 straipsnio 22 punktą:

„Šiame reglamente vartojami šie sąvokų apibrėžimai:

<…>

22) „nustatytas plotas“ – tai plotas, atitinkantis visas pagalbos skyrimo taisyklėse išdėstytus reikalavimus; bendrosios išmokos schemos atveju deklaruotas plotas gali būti laikomas nustatytu plotu tiktai tuomet, jei tas plotas faktiškai siejamas su atitinkamu teisių į išmokas skaičiumi“.

17 Reglamento Nr. 796/2004 II dalies IV antraštinėje dalyje, susijusioje su integruota administravimo ir kontrolės sistema, įtvirtintos taisyklės, kuriomis reglamentuojamas Reglamente Nr. 1728/2003 nustatytos pagalbos bei jos sumažinimo apskaičiavimo arba jos neskyrimo pagrindas.

18 Pagal šio reglamento 50 straipsnio 4 dalį:

„Nepažeidžiant sumažinimų ar neskyrimų pagal 51 ir 53 straipsnius, kreipiantis dėl pagalbos pagal bendrosios išmokos schemą, 2 straipsnio 22 punkte sąvokos apibrėžimui „nustatytas plotas“ teisių į išmokas už atidėtą žemę atžvilgiu taikomi tokie kriterijai:

a) jei ūkininkas nedeklaruoja viso ploto dėl to, kad nori pradėti naudotis jo turimomis teisėmis į išmokas už atidėtą žemę, tačiau tuo pat metu deklaruoja atitinkamą

plotą, aktyvuodamas teises į kitas išmokas, tas plotas laikomas kaip deklaruotasis plotas teisėms į išmokas už atidėtą žemę gauti, o ne pasėlių grupei nustatytuoju plotu, nurodytu 49 straipsnio 1 dalies a punkte;

b) jei nustatoma, kad plotas, deklaruotas kaip atidėtos žemės plotas, nėra atidėtas žemės plotas, tas plotas laikomas nenustatytu plotu.“

19 Reglamento Nr. 796/2004 51 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Jei deklaruotas lauko kultūrų grupės plotas, siekiant gauti pagalbos už plotą schemose numatytas išmokas, išskyrus už krakmolo gamybai auginamas bulves ir sėklai numatytas pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 atitinkamai 93 ir 99 straipsnius išmokas, yra didesnis negu plotas, nustatytas pagal šio reglamento 50 straipsnio 3–5 dalis, už plotą apskaičiuojama pagalba mažinama dvigubu nustatytu skirtumu, jeigu skirtumas sudaro daugiau kaip 3 % arba du hektarus, bet ne daugiau kaip 20 % nustatyto ploto.

Jei skirtumas didesnis negu 20 % nustatyto ploto, aptariamai lauko kultūrų grupei pagalba, susijusi su už plotą skiriamomis išmokomis, neskiriama.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

20 2006 m. *Agrargut* turėjo 12,10 paskirtų teisių į išmokas už ganyklas ir 59,57 paskirtas teises į išmokas už atidėtą žemę. Be to, ji turėjo 11,90 ha ganyklų ir 36,10 ha ariamos žemės.

21 Prašyme dėl 2006 m. bendrosios išmokos *Agrargut* deklaravo teises į išmokas už atidėtą žemę už 36,10 ha atidėtos ariamos žemės ir teises į išmokas už ganyklas už 11,90 ha.

22 *Amt* atmetė šį prašymą 2007 m. sausio 8 d. sprendimu. Taip pat 2007 m. rugpjūčio 15 d. sprendimu ji atmetė *Agrargut* skundą dėl sprendimo atmesti prašymą.

23 *Amt* konstatavo, kad pagal Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalyje įtvirtintą pareigą *Agrargut* turėjo pirmiausia prašyti teisių į išmokas už atidėtą žemę. Kadangi *Agrargut* šių teisių nepaprašė, o kartu deklaravo 11,90 ha plotą, norėdama aktyvuoti teises į išmokas už ganyklas, *Amt* nusprendė, kad pagal Reglamento Nr. 796/2004 50 straipsnio 4 dalies a punktą šis plotas turėjo būti pripažintas deklaruotu kaip atidėta žemė ir nenustatytu minėto reglamento 2 straipsnio 22 punkto prasme. Todėl *Amt* pritaikė sankcijas, numatytas Reglamento Nr. 796/2004 51 straipsnio 1 dalyje.

24 2007 m. rugsėjo 19 d. *Agrargut* dėl *Amt* sprendimo pareiškė ieškinį *Verwaltungsgericht Schwerin*. Ji tvirtina, kad pareiga prašyti teisių į išmokas už atidėtą žemę anksčiau nei visų kitų teisių į išmokas taikoma tik išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkantiems hektarams Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio prasme. Tai matyti iš Reglamento Nr. 796/2004 50 straipsnio 4 dalies a punkto teksto, jo prasmės ir tikslo.

25 Be to, *Agrargut* tvirtina, kad reglamentuose Nr. 1782/2003 ir Nr. 796/2004 numatyta sankcijų sistema taikoma, kai pareiškėjo elgesys tyčinis, tačiau šiuo atveju taip nėra. Ji taip pat tvirtina, kad nagrinėjamos nuostatos nėra pakankamai aiškios ir suprantamos.

26 *Amt* tvirtina, kad Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalyje numatyta pareiga turi būti aiškinama atsižvelgiant į šio reglamento trisdešimt antrą konstatuojamąją dalį. Todėl, be kita ko, reikia stebėti, kad būtų aktyvuotos visos 2005 m. suteiktos teisės į išmokas už atidėtą žemę ir kad atitinkami plotai būtų iš tiesų atidėti. Reglamento Nr. 796/2004 51 straipsnyje numatyta sankcija taip pat siekiama šio tikslo. Ūkininkas, turintis daugiau teisių į išmokas už atidėtą žemę nei išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių hektarų, turėtų būti suinteresuotas perduoti teises į šias išmokas arba, priešingu atveju, kartu nedeklaruoti teisių į kitas išmokas.

27 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad teisių į išmokas už atidėtą žemę galima prašyti tik siejant jas su išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančiais plotais. Šiuo atžvilgiu šis teismas kelia klausimą, ar ūkininkas, deklaravęs visą turimą išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkantį plotą, deklaravo „visą plotą“ Reglamento Nr. 796/2004 50 straipsnio 4 dalies a punkto prasme.

28 Be to, minėtas teismas pažymi, kad Reglamento Nr. 796/2004 50 straipsnio 4 dalies a punkto nuostatos buvo patikslintos 2006 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2025/2006, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 796/2004 (OL L 384, p. 81). Tokiomis aplinkybėmis šis teismas kelia klausimą, ar, atsižvelgiant į teisėtų lūkesčių apsaugos principą, Reglamento Nr. 796/2004 51 straipsnyje numatyta sankcija turi būti taikoma tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje.

29 Šiomis aplinkybėmis *Verwaltungsgericht Schwerin* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar ūkininkas negali pasinaudoti teisėmis į išmokas, pagrįstas daugiametėmis ganyklomis, jei nepasinaudojo visomis teisėmis į išmokas, pagrįstas atidėtomis žemėmis, net jeigu jis neturi kitų ariamų žemių, kurias galima atidėti?

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

Ar Reglamento (EB) Nr. 96/2004 51 straipsnyje nustatytos sankcijos taip pat taikomos ūkininkui, kuris iki 2006 . gruodžio 29 d. (neturėdamas išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių plotų) pažeidė įsipareigojimą pirmiausia aktyvuoti visas teises į išmokas, pagrįstas atidėta žeme?“

Teisingumo Teismo vertinimas

Dėl pirmojo klausimo

30 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalis turi būti aiškinama

taip, kad ūkininkas gali pasinaudoti turimomis teisėmis į išmokas, įskaitant išmokas, siejamas su išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimų neatitinkantį plotą, tik jei prieš tai prašė visų teisių į išmokas už atidėtą žemę.

31 Pirmiausia reikia priminti, kad remiantis Reglamento Nr. 1782/2003 36 straipsnio 1 dalimi pagal bendrosios išmokos schemą skiriama pagalba mokama pagal „teises į išmokas“, siejamas su vienodu reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiumi.

32 Be to, Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „teisė į išmoką už atidėtą žemę“, susieta su išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančiu hektaru, suteikia teisę gauti ja nustatyto dydžio išmoką. Šio straipsnio 2 dalyje patikslinama, kaip suprantamas „išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkantis hektaras“. Tai yra valdos žemės ūkio paskirties žemė, kurioje yra ariamoji žemė, išskyrus pagalbos už plotą paraiškų už 2003 m. teikimui skirtą dieną daugiametėmis kultūromis apsėtus plotus, miškus, ne žemės ūkio veiklai naudojamus plotus ar daugiametes ganyklas.

33 Siekiant pasinaudoti teisėmis į išmokas už atidėtą žemę, galima deklaruoti tik žemės ūkio paskirties ariamosios žemės plotus. Tačiau pagal Reglamento Nr. 1782/2003 44 straipsnio 2 dalį, skaitomą kartu su šio straipsnio 1 dalimi, išmokos gali būti siejamos su žemės ūkio paskirties žeme, kurioje yra ariamoji žemė arba daugiametės ganyklos, išskyrus daugiametėmis kultūromis apsėtus plotus, miškus ar ne žemės ūkio veiklai naudojamus plotus.

34 Tokiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą dėl Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalyje įtvirtintos pareigos reikšmės, ypač tokiu atveju, kai ūkininkas turi daugiau teisių į išmokas už atidėtą žemę nei išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių hektarų.

35 Minėtas teismas ypač klausia, ar pareiga prašyti teisių į išmokas už atidėtą žemę anksčiau nei visų kitų teisių į išmokas yra besąlyginė, t. y. susijusi su visu atitinkamo ūkininko turimu plotu, ar ši pareigia yra tik sąlyginė, t. y. susijusi tik su išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančiais plotais.

36 Antruoju atveju ūkininkas laikosi Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalyje nustatytos pareigos, jei siekdamas pasinaudoti teisėmis į išmokas už atidėtą žemę deklaruoja visą turimą išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkantį plotą, net jei dalimi šių teisių į išmokas už atidėtą žemę nepasinaudoja.

37 Tačiau pirmuoju atveju ūkininkas, kuris, kaip ir pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju, turi daugiau teisių į išmokas už atidėtą žemę nei išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių hektarų, neturėtų naudotis jokia „teise į išmoką“ Reglamento Nr. 1782/2003 III antraštinės dalies 3 skyriaus prasme. Norėdamas pasinaudoti teisėmis į šią išmoką, ūkininkas turi perduoti dalį savo teisių į išmoką už atidėtą žemę arba įsigyti išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių hektarų, kad jo turimų išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių hektarų skaičius sutaptų su teisių į išmoką už atidėtą žemę skaičiumi.

38 Tokiomis aplinkybėmis reikia pabrėžti, kad vien Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalies formuluotė neleidžia atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo užduotą klausimą.

39 Tačiau iš Reglamento Nr. 1782/2003 sistemos ir tikslų matyti, kad jo 4 straipsnio 6 dalyje numatyta pareiga yra besąlyginė, kaip tai apibrėžta šio sprendimo 35 punkte.

40 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad vienas iš minėto reglamento tikslų, kaip teigiama jo trisdešimt antroje konstatuojamojoje dalyje, yra ariamajai žemei toliau taikyti žemės atidėjimo reikalavimus, siekiant išlaikyti atidėtos žemės privalumus, susijusius su tiekimo kontrole, kartu sustiprinant aplinkosauginę naudą. Siekiant šio tikslo, Sąjungos teisės aktų leidėjas numatė priemonių, skirtų užtikrinti žemės ūkio paskirties žemės plotų atidėjimą, sistemą.

41 Reglamento Nr. 1782/2003 56 straipsnyje ir 63 straipsnio 2 dalyje, be kita ko, numatyta suteikti ūkininkams teises į išmokas už atidėtą žemę, siekiant juos finansine pagalba paskatinti atidėti dalį turimų plotų. Ūkininkas, norintis pasinaudoti teise į išmokas už atidėtą žemę, savo prašyme dėl bendrosios išmokos privalo deklaruoti išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių hektarų skaičių, sutampantį su teisių į išmoką už atidėtą žemę, kuriomis jis nori pasinaudoti, skaičiumi. Remiantis to paties reglamento 54 straipsnio 3 dalimi, minėti plotai turi būti iš tikrųjų atidėti.

42 Be to, siekiant užtikrinti, kad visi atidėtini plotai, kurių skaičius atitinka turimų teisių į išmokas už atidėtą žemę skaičių, būtų iš tikrųjų atidėti, Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalyje ūkininkai įpareigojami prašyti teisių į išmokas už atidėtą žemę anksčiau nei visų kitų teisių į išmokas. Šią pareigą papildo Reglamento

Nr. 796/2004 50 straipsnio 4 dalyje ir 51 straipsnio 1 dalyje numatyta sankcijų sistema. Kaip nustatyta šio reglamento penkiasdešimt devintoje konstatuojamojoje dalyje, plotai, kurių atžvilgiu dėl teisių į išmokas už atidėtą žemę skyrimo nėra kreiptasi, laikomi nenustatytais, jei tuo pačiu metu yra pateikti prašymai dėl kitų teisių į išmokas tų plotų atžvilgiu suteikimo.

43 Tačiau, siekiant išsaugoti Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalies veiksmingumą, svarbu, kad teisių į išmokas už atidėtą žemę būtų paprašyta anksčiau nei visų kitų teisių į išmokas, neatsižvelgiant į tai, ar šios išmokos pagrįstos išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančiais plotais, ar ne. Priešingu atveju faktinis žemės ūkio paskirties žemės atidėjimui kiltų grėsmė, nes dalis teisių į išmokas už atidėtą žemę liktų nepanaudota dėl to, kad kai kurie ūkininkai perdavė dalį savo išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių plotų, arba dėl to, kad jiems buvo perleistos teisės į išmokas už atidėtą žemę be atitinkamos žemės pagal šio reglamento 46 straipsnį, skaitomą kartu su jo 57 straipsniu, ar vykdant bendrosios išmokos schemos regionavimą pagal to paties reglamento 63 straipsnio 1 dalį.

44 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalis turi būti aiškinama taip, jog ūkininkas gali pasinaudoti turimomis teisėmis į išmokas, įskaitant su išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimų neatitinkančiu plotu siejamas išmokas, tik prieš tai aktyvavęs visas teises į išmokas už atidėtą žemę.

Dėl antrojo klausimo

45 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar Reglamento Nr. 796/2004 51 straipsnis, skaitomas kartu su šio reglamento

50 straipsnio 4 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad minėto 51 straipsnio 1 dalyje minėta sankcija taikoma ūkininkui, kuris neaktyvavo visų savo teisių į išmokas už atidėtą žemę, bet prašė teisių į išmokas, pagrįstas daugiametėmis ganyklomis, be to, neturėdamas pakankamo skaičiaus išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių hektarų, kad galėtų aktyvuoti visas savo teises į išmokas už atidėtą žemę.

46 Kaip matyti iš Reglamento Nr. 796/2004 penkiasdešimt devintos konstatuojamosios dalies, šio reglamento 51 straipsnyje, skaitomame kartu su jo 50 straipsnio 4 dalimi, nustatyta sankcijų sistema, taikoma ūkininkams, kurie prašė teisių į išmokas, įskaitant su išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimų neatitinkantį plotą siejamas išmokas, prieš tai neaktyvavę visų teisių į išmokas už atidėtą žemę, ir taip pažeidė Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalį.

47 Iš to matyti, kad Reglamento Nr. 796/2004 51 straipsnio 1 dalyje nustatytos sankcijos iš principo taikomos ūkininkui, kuris, kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju, neaktyvavo visų savo teisių į išmokas už atidėtą žemę, bet prašė teisių į išmokas, pagrįstas daugiametėmis ganyklomis, be to, neturėdamas pakankamo skaičiaus išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių hektarų, kad galėtų aktyvuoti visas savo teises į išmokas už atidėtą žemę.

48 Tačiau, kaip pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, konstatuotina, kad Reglamento Nr. 796/2004 50 straipsnio 4 dalies a punkto formuluotė yra dviprasmė. Šios nuostatos neaiškumas ypač sukuriamas dėl būdvardžio „atitinkamas“ padėties jos tekste, dėl ko atsiranda tam tikra painiava, kalbant apie tokiu laikomą plotą.

49 Be to, dviprasmį šios nuostatos pobūdį Sąjungos teisės aktų leidėjas pripažino priimdamas Reglamentą Nr. 2025/2006.

50 Reglamento Nr. 2025/2006 penktoje konstatuojamojoje dalyje, priminus, kad Reglamento Nr. 1782/2003 54 straipsnio 6 dalyje reikalaujama, jog teisių į išmokas už atidėtą žemę būtų prašoma anksčiau nei visų kitų teisių, nustatyta, kad „siekiant užtikrinti vienodas sąlygas ūkininkams, kurie neturi reikiamo atidėtos žemės ploto, kad galėtų pareikalauti visų savo teisių į išmokas už atidėtą plotą, reikėtų aiškiau išdėstyti Reglamento (EB) Nr. 796/2004 50 straipsnio 4 dalies nuostatas.“ Todėl Reglamento Nr. 796/2004 50 straipsnio 4 dalies a punkto tekstas buvo pakeistas taip:

„jei ūkininkas, deklaruodamas atidėtą žemę, kad gautų už ją išmokas, deklaruoja ne visą jo turimą atidėtos žemės plotą, tačiau tuo pat metu deklaruoja tam tikrą plotą kitoms išmokoms gauti, nedeklaruotasis atidėtos žemės plotas, už kurį jis gali gauti išmoką, laikomas deklaruotu atidėtos žemės plotu“.

51 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką teisinio saugumo principas reikalauja, kad Sąjungos teisės aktais suinteresuotiesiems asmenims būtų suteikta galimybė tiksliai žinoti jais nustatytų pareigų turinį. Teisės subjektai turi aiškiai žinoti savo teises ir pareigas ir atitinkamai imtis veiksmų (žr., be kita ko, 2010 m. liepos 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*, C-582/08, Rink. p. I-7195, 49 punktą ir 2010 m. lapkričio 11 d. *Grootes*, C-152/09, Rink. p. I-11285, 43 punktą).

52 Tokiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į šio sprendimo 38 punkte minėtą argumentą, šio sprendimo 47 punkte nurodytoms aplinkybėms Reglamento Nr. 796/2004 51 straipsnio 1 dalyje numatytų sankcijų taikyti nereikia.

53 Iš išdėstytų argumentų matyti, kad Reglamento Nr. 796/2004 51 straipsnis, skaitomas kartu su šio reglamento 50 straipsnio 4 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad, atsižvelgiant į teisinio saugumo principą, minėto 51 straipsnio 1 dalyje numatyta sankcija netaikoma ūkininkui, kuris, neaktyvavęs visų savo teisių į išmokas už atidėtą žemę, nes neturėjo pakankamo skaičiaus išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių hektarų, aktyvavo teises į išmokas, pagrįstas daugiametėmis ganyklomis.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

54 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1782/2003, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams bei iš dalies keičiančio Reglamentus (EEB) Nr. 2019/93, (EB) Nr. 1452/2001, (EB)

Nr. 1453/2001, (EB) Nr. 1454/2001, (EB) Nr. 1868/94, (EB) Nr. 1251/1999, (EB) Nr. 1254/1999, (EB) Nr. 1673/2000, (EEB) Nr. 2358/71 ir (EB) Nr. 2529/2001, iš dalies pakeisto 2006 m. vasario 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 319/2006, 54 straipsnio 6 dalis turi būti aiškinama taip, kad ūkininkas gali pasinaudoti turimomis teisėmis į išmokas, įskaitant su išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimų neatitinkančiu plotu siejamas išmokas, tik prieš tai aktyvavęs visas teises į išmokas už atidėtą žemę.

2. 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 796/2004, nustatančio išsamias kompleksinio paramos susiejimo, moduliavimo ir integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, numatytų Tarybos reglamente (EB) Nr. 1782/2003, nustatančiame bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrąją žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiame tam tikras paramos schemas ūkininkams, įgyvendinimo taisykles, iš dalies pakeisto 2006 m. balandžio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 659/2006, 51 straipsnis, skaitomas kartu su šio reglamento 50 straipsnio 4 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad, atsižvelgiant į teisinio saugumo principą, minėto 51 straipsnio 1 dalyje numatyta sankcija netaikoma ūkininkui, kuris, neaktyvavęs visų savo teisių į išmokas už atidėtą žemę, nes neturėjo pakankamo skaičiaus išmokos už atidėtą žemę skyrimo reikalavimus atitinkančių hektarų, aktyvavo teises į išmokas, pagrįstas daugiametėmis ganyklomis.

Parašai.